

เรื่อง: การวิจัยการพัฒนา รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะครูสู่คุณภาพผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนคลองสอง (เสวตสมบูรณ์อุปถัมภ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวทางการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (2) พัฒนารูปแบบการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะครู (3) ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น และ (4) ประเมินผลรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนคลองสอง (เสวตสมบูรณ์อุปถัมภ์) การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การสร้างรูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินผลรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันและแนวทางการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะครูและคุณภาพผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) รูปแบบการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน แนวทางการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยใช้กระบวนการ SE-AL-E Model ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and Analyze) การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient Operation Process) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า ครูมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด และ (4) ผลการประเมินรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารและพัฒนากิจการการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21; สมรรถนะครู; คุณภาพผู้เรียน; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; การวิจัยและพัฒนา